

PAVEDIMŲ DĖL FINANSINIŲ PRIEMONIŲ VYKDYMO POLITIKOS SANTRAUKA

1. Įžanginė dalis

Luminor Bank AS (**Bankas**) yra saistomas bendros pareigos veikti sąžiningai, teisingai ir profesionaliai, atsižvelgdamas į geriausias savo klientų interesus, ir laikydamasis taikytinuose teisės aktuose įtvirtintų reikalavimų. Vykdydamas iš klientų gautus pavedimus, Bankas privalo pasiekti geriausią įmanomą pavedimo įvykdymo rezultata, kas reiškia, jog Bankas, vykdydamas pavedimus, turi imtis visų pakankamų veiksmų, kad nuolatos pasiektų kuo geresnį pavedimo įvykdymo rezultata savo klientams. Šiame dokumente pateikiama Banko Pavedimų dėl finansinių priemonių vykdymo politikos (**Politika**), galiojančios nuo 2019 m. sausio 2 d., santrauka.

Ši santrauka parengta ir pateikiama neprofesionaliesiems klientams, tam, kad jie geriau suprastų Politikos turinį ir Banko pareigą pasiekti geriausią įmanomą pavedimo įvykdymo rezultata.

Politika yra neatskiriama Banko investicinių paslaugų teikimo sąlygų dalis. Užmegzdamas teisinius santykius su Banku, klientas taip pat sutinka su Politikos sąlygomis, kurių santrauka pateikiama šiame dokumente.

1.1. Politikos tikslas

Politikoje pateikiama Banko procedūrų ir taisyklių, taikomų Bankui vykdam klientų pavedimus ir siekiant geriausio įmanomo pavedimo įvykdymo rezultato, apžvalga.

Priėmęs kliento pavedimą, jeigu nėra gauta konkrečių kliento nurodymų dėl pavedimo vykdymo būdo, Bankas vykdys pavedimą vadovaudamasis Politika.

Bankas gali vykdyti pavedimus pats arba perduoti juos vykdymui kitiems subjektams, kurie tokius pavedimus vykdo pagal Banko nurodymus.

1.2. Taikymo sritis

Kai klientas pateikia Bankui pavedimą, Bankas privalo užtikrinti, kad jis vykdys tokį pavedimą siekdamas geriausio įmanomo pavedimo įvykdymo rezultato. Politika taikoma visiems neprofesionaliesiems ir profesionaliesiems klientams, pateikiantiems Bankui pavedimus dėl prekybos finansinėmis priemonėmis.

Politika taikoma žemiau išvardintoms finansinių priemonių klasėms:

- Nuosavybės vertybiniais popieriais – akcijoms ir depozitoriumo pakvitavimams;
- Skolos finansinėms priemonėms – obligacijoms ir pinigų rinkos priemonėms;
- Palūkanų normos išvestinėms finansinėms priemonėms – apsikeitimo, pasirinkimo ir kitiems sandoriams;
- Valiutinėms išvestinėms finansinėms priemonėms – išankstiniais, apsikeitimo, pasirinkimo ir kitiems sandoriams;
- Biržos prekių išvestinėms priemonėms – ateities, apsikeitimo ir kitiems sandoriams;
- Susitarimams dėl skirtumų;
- Struktūrizuotoms finansinėms priemonėms;
- Biržoje prekiaujamoms finansinėms priemonėms – biržoje prekiaujamiems fondams, biržoje prekiaujamoms obligacijoms ir biržos prekėms;
- Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniams vienetams.

Politikos priedai detalizuoja, kaip yra vykdomi pavedimai kiekvienos iš finansinių priemonių, kurioms taikoma Politika, atžvilgiu – numato galimus pavedimų tipus, vykdymo veiksmų svarbą, pavedimo vykdymo procesą, taip pat tai, kokiomis pavedimų vykdymo vietomis naudojamosi ir kaip stebimas vykdymo efektyvumas.

1.3. Klientų nurodymai

Jeigu klientas pateikia Bankui konkrečius nurodymus dėl pateikto pavedimo, Bankas, kiek tai įmanoma, vykdo pavedimą laikydamasis tokių konkrečių nurodymų. Bankas gali nukrypti nuo tokių nurodymų tik tada, kai dėl susiklosčiusių aplinkybių tai būtina kliento interesams, o Bankas iš anksto atsiklausti kliento neturėjo galimybės arba laiku negavo atsakymo į savo užklausimą. Šiuo atveju Bankas privalo surinkti ir saugoti įrodymus dėl pavedimo įvykdymo sąlygų (kurie turi būti pateikiami klientui jam to pareikalavus), ir nedelsdamas informuoti klientą apie tai, kad jo pavedimas įvykdytas kitomis, negu pavedime nustatyta, sąlygomis.

Banko klientai turėtų suprasti, kad tokie konkretūs nurodymai gali užkirsti kelią Bankui imtis Politikoje nustatytų veiksmų, Banko taikomų siekiant geriausio įmanomo pavidimo įvykdymo rezultato.

2. Vykdomo veiksniai ir kriterijai

“Geriausias įmanomas pavidimo įvykdymo rezultatas” gali būti skirtingas dėl to, kad Bankas privalo atsižvelgti į eilę veiksnių, tokių kaip:

- Kaina, kuria įvykdomas pavidimas;
- Išlaidos ir mokesčiai, kurie gali būti patiriami vykdant pavidimą tam tikru būdu;
- Laikas, reikalingas pavidimui įvykdyti (vykdymo sparta);
- Tikimybė, kad Bankas galės įvykdyti sandorį (įvykdyti ir atsiskaityti);
- Pavidimo dydis ir tipas (rūšis);
- Bet kokie kiti aktualūs su pavidimu susiję veiksniai.

Kai Bankas vykdo neprofesionaliųjų klientų pavidimus, geriausias įmanomas pavidimo įvykdymo rezultatas nustatomas atsižvelgiant į bendrą kliento mokėtiną sumą (kurią sudaro finansinės priemonės kaina ir su pavidimo vykdymu arba sandorio sudarymu susijusios išlaidos, įtraukiant visas išlaidas, kurias patiria klientas).

Kiekvieno iš aukščiau nurodytų vykdymo veiksnių sąlyginę svarbą Bankas nustato remdamasis šiais vykdymo kriterijais:

- Kliento ypatybės – kliento tipas: neprofesionalusis ar profesionalusis;
- Pavidimo ypatybės – tokios kaip galimybė daryti poveikį rinkai;
- Finansinių priemonių ypatybės – tokios kaip likvidumas, taip pat tai, ar egzistuoja pripažinta centralizuota rinka;
- Vietos ypatybės – Bankui prieinamų likvidumo šaltinių konkrečios ypatybės.

3. Vykdomo būdai

Bankas gali vykdyti klientų pavidimus:

- Prekybos vietoje, kai klientas pateikia pavidimą dėl finansinių priemonių, kuriomis prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, daugiašalėje prekybos sistemoje ar organizuotos prekybos sistemoje. Tokiu atveju Bankas gali įvykdyti pavidimą prekybos vietoje pats, veikdamas kaip kliento atstovas, arba, jei Bankas nėra atitinkamos prekybos vietos dalyvis, perduoti pavidimą įvykdyti kitam subjektui, su kuriuo Bankas yra sudaręs susitarimą dėl pavidimų vykdymo (finansų makleriai, kredito įstaigai ar finansų maklerio įmonei) (vykdymas per kitus subjektus);
- Ne prekybos vietoje, tiek kai (i) finansinėmis priemonėmis nėra leidžiama prekiauti arba jomis neprekiuojama prekybos vietoje, tiek kai (ii) finansinėmis priemonėmis yra leidžiama prekiauti arba jomis prekiaujama prekybos vietoje. Visgi, kai finansinėmis priemonėmis yra leidžiama prekiauti arba jomis prekiaujama prekybos vietoje, klientų pavidimai gali būti vykdomi ne prekybos vietoje tik tuo atveju, jeigu taip bus pasiektas geriausias įmanomas pavidimo įvykdymo rezultatas klientui. Bankas gali vykdyti pavidimus ne prekybos vietoje savo sąskaita arba sudarydamas sandorius su kitomis šalimis. Klientai, užmegzdami teisinius santykius su Banku ir / arba pateikdami pavidimus, yra informuojami ir sutinka su pavidimų vykdymu ne prekybos vietoje, tačiau klientai turi atkreipti dėmesį į Politikoje aprašytas rizikas, susijusias su pavidimų vykdymu ne prekybos vietoje.

Konkrečiais Politikoje nurodytais atvejais (pavyzdžiui, vykdant pavidimus ne prekybos vietoje), Bankas kliento atžvilgiu gali veikti kaip sandorio šalis (sudaryti sandorius savo sąskaita) (t.y. Bankas pats gali būti pavidimo vykdymo vieta), tačiau tai jokių būdu nepaneigia Banko pareigos pasiekti geriausią įmanomą pavidimo įvykdymo rezultatą. Bankui prekiaujant savo sąskaita, bendra pavidimo vykdymo kaina klientui nustatoma pagal bazinę kainą ir pridėdant išlaidas bei mokesčius:

- Bazinė kaina yra realizuota ar preliminariai apskaičiuota kaina, kuri taikoma Bankui apdraudžiant sandorio riziką tarpbankinėje rinkoje. Nustatant bazinę kainą atsižvelgiama į tai, kaip Bankas vertina rinkos rizikos veiksnius ir kaip Bankas siekia pozicionuoti save rinkoje atsižvelgiant į tokius rizikos veiksnius, taip pat
- Išlaidos ir mokesčiai, kurie sudaro skirtumą tarp bazinės kainos ir bendros vykdymo kainos klientui. Į šią sumą įskaitomi visi mokesčiai ir išlaidos, susiję su sandoriu ir taikomi tiek Banko, tiek kitų šalių.

4. Vykdomo vietų ir kitų subjektų atranka

Bankas imsisi pakankamų priemonių rinkdamasis vykdymo vietas ir subjektus, per kuriuos vykdomi pavedimai, kad nuolat būtų galima pasiekti geriausią įmanomą pavedimo įvykdymo rezultatą. Bankas, rinkdamasis tinkamą vykdymo vietą ir subjektą, atsižvelgia į šiuos kiekybinius ir kokybinius rodiklius:

- likvidumas;
- vykdymo vietos taikomi mokesčiai;
- įvykdymo ir atsiskaitymo tikimybė;
- kiti reikšmingi veiksniai (pavyzdžiui, bendras Banko vertinimas ir pasitikėjimas atitinkama vykdymo vieta ar subjektu).

Geriausio įmanomo pavedimo įvykdymo rezultato pasiekimo tikslais, kai pavedimą galima įvykdyti daugiau nei vienoje konkuruojančioje vietoje, vertinant vykdymo vietas ir subjektus reikia atsižvelgti ir į paties Banko komisinių atlyginimą bei pavedimo įvykdymo išlaidas kiekvienoje iš pavedimui įvykdyti tinkamų vykdymo vietų.

5. Pavedimų tvarkymas

Bankas pradeda vykdyti pavedimą nedelsiant po to, kai jį gauna iš kliento, nebent klientas duoda konkrečių nurodymų elgtis kitaip arba pavedimai gaunami ne prekybos vietų darbo valandomis. Pastaruoju atveju pavedimai įprastai įvykdomi prekybos vietai vėl pradėjus prekybą.

Palyginami klientų pavedimai įprastai vykdomi remiantis laiko prioriteto principu (nuosekliai, vienas po kito), ir visada teikiant jiems pirmenybę prieš paties Banko pavedimus.

Įvykdęs kliento pavedimą, Bankas pateikia klientui patvirtinimą dėl pavedimo įvykdymo ir, be kita ko, informuoja klientą apie tai, kur pavedimas buvo įvykdytas bei kokie mokesčiai ir išlaidos buvo patirti.

Bankas įprastai kiekvieno kliento pavedimą vykdo atskirai nuo kitų klientų pavedimų. Pavedimų sujungimas galimas tik Politikoje aprašytose situacijose ir tik su sąlyga, kad pavedimų ir sandorių sujungimas, žiūrint bendrai, neturės neigiamos įtakos kuriam nors klientui, kurio pavedimą ketinama sujungti. Bankas informuoja klientą apie savo ketinimą sujungti jo pavedimą ir kiekvienam iš klientų, kurių pavedimai bus sujungiami, atskleidžia tokio sujungimo poveikį. Bankas jokiais aplinkybėmis neįjungia klientų pavedimų su savo paties pavedimais. Pavedimai dėl finansinių priemonių, kuriomis prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, daugiašalėje prekybos sistemoje ir / ar organizuotos prekybos sistemoje, gali būti išskaidomi.

Bankas, klientui raštu paprašius, per 15 (penkiolika) darbo dienų pateikia klientui visa papildomą informaciją, susijusią su pavedimų sujungimu ir (arba) išskaidymu. Klientas tokį prašymą gali pateikti asmeniškai bet kuriame Banko skyriuje arba naudodamasis interneto banku.

6. Peržiūra ir ataskaitos

Politika turi būti peržiūrima ne rečiau kaip kartą per metus arba įvykus svarbių pokyčių finansinių priemonių rinkose, arba bet kada įvykus reikšmingiems pokyčiams, kurie daro poveikį Banko galimybėms pasiekti geriausią įmanomą pavedimo įvykdymo rezultatą. Bankas informuos klientus apie visus reikšmingus Politikos pokyčius ir paskelbs atnaujintą Politikos versiją savo interneto svetainėje.

Bankas taip pat kasmet apibendrins ir savo interneto svetainėje viešai paskelbs, kiekvienai finansinių priemonių klasei, penkias didžiausias pagal prekybos apimtis pavedimų vykdymo vietas ir subjektus visiems įvykdytiems ar perduotiems vykdyti klientų pavedimams, ir informaciją apie pasiektą pavedimų vykdymo kokybę. Bankas taip pat skelbs su kiekviena finansinių priemonių klase susijusios analizės santrauką ir išvadas, kurias jis padarė atlikęs išsamią vykdymo vietų, kuriose praėjusiais metais vykdė klientų pavedimus, vykdymo kokybės stebėseną.

7. Banko pasirinktos vykdymo vietos ir subjektai

Neprofesionaliųjų bei profesionaliųjų klientų pateikti pavedimai dėl finansinių priemonių bus vykdomi žemiau nurodomose vykdymo vietose (kaip detalizuota Politikos prieduose):

- Pavedimai dėl Baltijos šalyse įsteigtų įmonių akcijų – NASDAQ vertybinių popierių biržose Vilniuje, Taline ir Rygoje bei „Nordea Bank“ Abp;
- Pavedimai dėl finansinių priemonių, kuriomis prekiaujama reguliuojamose rinkose ir (arba) daugiašalėse prekybos sistemose, pateikti per „Luminor Trade“ platformą – „Saxo Bank“ A/S;
- Pavedimai dėl biržoje prekiaujamų fondų (ETF), išskyrus tuos, kurie pateikiami per „Luminor Trade“ platformą – per „BNY Mellon Capital Markets EMEA“ Limited, „HSBC Trinkaus & Burkhardt“ AG ir „Nordea Bank“ Abp, taip pat NASDAQ vertybinių popierių biržas Vilniuje, Taline ir Rygoje;
- Pavedimai dėl įmonių akcijų, kuriomis prekiaujama reguliuojamose rinkose ir (arba) daugiašalėse prekybos sistemose, išskyrus pavedimus dėl Baltijos šalyse įsteigtų įmonių akcijų ir pavedimus, pateiktus per „Luminor Trade“ platformą ir per „Nordea Bank“ Abp;

Luminor

- Pavedimai dėl kolektyvinio investavimo subjektų vienetų, – per „HSBC Trinkaus & Burkhardt“ AG, „Nordea Investment Funds“ S.A., „Nordea Funds“ Ltd. ir „DNB Asset Management“ S.A.;
- Pavedimai dėl skolos vertybinių popierių:
 - (i) Pavedimai dėl Baltijos šalių vyriausybės skolos vertybinių popierių, išleistų vietinėse rinkose – per „Luminor Bank“ AS, AB „SEB banką“ ir „Swedbank“, AB;
 - (ii) Pavedimai dėl Baltijos šalių skolos vyriausybės vertybinių popierių, išskyrus nurodytus ankstesniame punkte, per „Luminor Bank“ AS, „Bloomberg“ daugiašalę prekybos sistemą ir kitus;
 - (iii) Pavedimai dėl ne Baltijos šalių skolos vertybinių popierių – per „Luminor Bank“ AS, „Bloomberg“ daugiašalę prekybos sistemą bei kitus;
- 1.7. Pavedimai dėl struktūrizuotų finansinių priemonių – per „Nordea Bank“ Abp.

Kai klientų pavedimai negali būti vykdomi aukščiau nurodytose vietose dėl nuo Banko nepriklausančių priežasčių, tokie pavedimai gali būti vykdomi ir kitose vykdymo vietose, jeigu toks vykdymas Bankui nesutrukdo pasiekti klientui geriausio įmanomo rezultato pagal šios Politikos reikalavimus.